gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Taurusavenue 100
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852

Verzenddatum
30 OKT. 2026

Cluster	Financiën en Administratie
Inlichtingen	Marga Heijenk
Telefoon	0900 1852
Uw brief	
Ons kenmerk	13952836
Bijlage(n)	Beantwoording Technische vragen Programmabegroting 2027-2030
Onderwerp	Beantwoording Technische vragen Programmabegroting 2027-2030

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de technische vragen die zijn gesteld met betrekking tot de Programmabegroting 2027-2030. Enkele van de gestelde vragen hadden betrekking op eerdere antwoorden op schriftelijke vragen. Wij hebben deze vragen desondanks beantwoord maar willen de raad vragen rekening te houden met de benodigde (doorloop)tijd van het proces van beantwoording van technische vragen bij de planning- en controlproducten.

U bent van harte welkom om aanvullende technische vragen te stellen tijdens het inloopspreekuur op dinsdag 3 november 2026 van 19:00 uur tot 20:00 uur in café 1852 gemeentekantoor Beukenhorst.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,

mr. drs. Beryl van Straten
Wethouder Financiën

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
PRO	1	55	op p55 tabel BBV indicatoren geweldsmisdrijven. Wat wordt hier precies onder verstaan en kan dit uitgesplitst worden in relationeel / huiselijk geweld en overige geweldsmisdrijven?	Op basis van de Regeling beleidsindicatoren gemeenten, zijn gemeenten verplicht voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de programma's en de programmaverantwoording de in de Regeling aangewezen indicatoren en bronnen te gebruiken. Bij het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners is als bon het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) aangewezen. De beschrijving van dit onderwerp is als volgt: Geweldsmisdrijven: Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.). Er is bij het CBS geen uitsplitsing gemaakt specifiek voor relationeel/ huiselijk geweld. Maar wel een uitsplitsing naar verschillende soorten geweldsmisdrijven. De geregistreerde misdrijven voor Haarlemmermeer bij het CBS kunnen worden geraadpleegd via https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?dl=E388A. Het CBS houdt ook cijfers bij van activiteiten van Veilig Thuis-organisaties, deze kunnen worden geraadpleegd via: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84847NED/table?dl=E3890.
PRO	2	69 en 86	Op p69 wordt gesproken over schoolcoaches en op p86 over brugfunctionarissen, zijn dit dezelfde functies? Zo nee, wat is de link met de gemeente van de brugfunctionaris?	Schoolcoaches en brugfunctionarissen zijn twee verschillende functionarissen. Schoolcoaches ondersteunen leerlingen, ouders en het schoolteam bij opgroei-, opvoed- en ontwikkelvragen, met als doel problemen tijdig te signaleren en lichte zorg te bieden. Als meer intensieve hulp nodig is, kan de schoolcoach daarover meedenken. Zij hebben ook mandaat vanuit de gemeente om een beschikking voor jeugdhulp af te geven. De brugfunctionaris richt zich met name op een goede samenwerking tussen de school en het gezin en is nadrukkelijk gericht op preventie, met een sterke focus op praktische hulp, armoede en gelijke kansen. Brugfunctionarissen kunnen geen beschikking afgeven voor jeugdhulp. Aansluitend bij de landelijke subsidie voor brugfunctionarissen hebben wij vanuit de gemeente ook brugfunctionarissen op een aantal scholen ingezet wat zeer positieve resultaten laat zien.
PRO	3	71	P71, fig23: de percentages aan de zijkant van de tabel mantelzorger lijken niet te kloppen (13,13 /14,14 /15,15). Dit geeft een vertekend beeld met hoeveel % de percentages gewijzigd zijn. Kan het college aangeven met hoeveel % het aantal mantelzorgers gewijzigd is?	Bij de weergave van de percentages aan de Y-as staan de percentages inderdaad abusievelijk dubbel vermeld. De percentages zijn als volgt: Haarlemmermeer: 14% in 2022 en 13% in 2024 Regio Kennemerland: 14% in 2022 en 15% in 2024 Nederland: 13% in 2022 en 15% in 2024 In Haarlemmermeer is de daling dus 1 procentpunt waar dit in de regio en in Nederland is gestegen.
PRO	4	72-73	De IZA-GALA middelen staan wel genoemd, maar de ASWA die dit gaat vervangen niet. Is er al bekend hoeveel deze nieuwe regeling scheelt tov de oude regelingen en waarom is deze regeling hier niet al genoemd?	Vanaf 2027 ontvangt de gemeente AZWA-middelen op grond van de Regeling specifieke uitkering Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord en Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (SPUK AZWA) 2027-2029. Deze regeling bundelt verschillende geldstromen, waaronder de middelen uit de SPUK GALA, de SPUK IZA en middelen voor de uitvoering van afspraken uit het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO). De AZWA-middelen zijn niet opgenomen in de Programmabegroting 2027-2030, omdat ten tijde van het opstellen daarvan nog onvoldoende duidelijkheid bestond over de omvang van de beschikbare middelen en de besteding ervan. De verwerking van deze middelen vindt plaats in de Voorjaarsrapportage 2027. De omvang van de SPUK AZWA in 2027 is vergelijkbaar met het totaalbedrag dat de gemeente in 2026 ontving vanuit de SPUK GALA en de SPUK IZA samen. In 2028 is het bedrag € 679.000 hoger dan het totaal van de ontvangen SPUK GALA- en IZA-middelen in 2026 en in 2029 is het bedrag ruim € 500.000 hoger.
PRO	5	72-73	Gaan de ASWA middelen anders ingezet worden?	De AZWA-middelen worden ingezet voor de voortzetting van de GALA activiteiten en voor de ontwikkeling en uitvoering van nieuwe ketenaanpakken die binnen het AZWA zijn afgesproken. Daarnaast zijn de middelen bedoeld om de voorzieningen, netwerken en samenwerkingsstructuren, als onderdeel van de basisinfrastructuur, te versterken die inwoners toegang bieden tot diensten, ondersteuning, informatie en advies. Ook worden middelen ingezet voor de uitvoering van afspraken uit het HLO, waaronder de ontwikkeling van logeer- en respijtzorg en mantelzorgondersteuning.

<table>
<tr><th>Fractie</th><th>Fractie vraagnr.</th><th>Blz.</th><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>PRO</td><td>6</td><td>259</td><td>Zijn er naast het uitvoeren van DPIA’s nog andere zaken op het gebied van privacy’s en cyberveiligheid waar de gemeente niet aan wetgeving voldoet?</td><td>Vanuit de wet politiegegevens heeft begin dit jaar de verplichte externe audit plaatsgevonden op onze verwerking van politiegegevens, deze audit leverde een negatief oordeel van de auditor op. We zijn op dit moment bezig met het plannen van de hercontrole die nog in 2026 plaats zal vinden. Vanwege onze inzet op de tekortkomingen verwachten wij een positiever oordeel uit deze hercontrole.
Verder hebben we in de paragraaf weerstandsvermogen diverse risico's onderkend die aansluiten op privacy en cyberbeveiliging. De cyberbeveiligingsrisico's (R289 en R293) zijn niet het gevolg van boetes, maar is gericht op inzet en herstel mocht een incident als deze zich voordoen. De cyberbeveiligingswet en de normen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) ondersteunen ons in het voorkomen van deze incidenten. Maar zullen geen garantie geven dat dergelijke incidenten niet kunnen voordoen. Ons is daarmee dus geen zaken bekend waarbij we actief niet voldoen aan de wet.
De privacyrisico's (R362, R363) zijn meer gericht op boetes of schadevergoedingen als gevolg van het niet voldoen aan de AVG. In veel gevallen zal ook hier sprake zijn van een incident waardoor persoonsgegevens onterecht zijn verwerkt of gelekt. We werken aan de privacyvolwassenheid van onze organisatie en zijn ons op dit moment niet bewust van het structureel niet voldoen aan de AVG</td></tr>
<tr><td>PRO</td><td>7</td><td>307</td><td>Van welke AI diensten gaat gebruik worden gemaakt voor de genoemde AI pilots?</td><td>Pilot 1: Voor de pilot ‘virtuele assistent’ bij cluster Publieke Dienstverlening wordt een AI chatbot ingezet.
Pilot 2: De pilot ‘transcriberen’ gaat draaien bij cluster Projecten. Het zal ingezet gaan worden tijdens projectoverleggen. De pilot zal met MS Teams Premium gedaan worden.
Pilot 3: De pilot ‘Transcriberen voor WMO-keukentafelgesprekken’: Voor deze pilot willen we gebruik gaan maken van een module in de applicatie Zorgned.
Pilot 4: de pilot ‘Generatieve AI’. Voor deze pilot wordt gebruik gemaakt van AI-modellen die gedownload zijn via het zogeheten ‘Hugging Face’-platform.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td></td><td></td><td>Vragen subsidie Stichting Meerwaarde</td><td></td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>1</td><td></td><td>In de tabel bij antwoord 8 staan hogere bedragen dan in de subsidiestaat: het verschil is 2026: € 507.600 en 2027: € 401.100.
Het bedrag voor 2026 in de subsidiestaat bestaat uit € 6.801.200 uit de verleningsnota 2026 (12847974), waarvan € 150.000 voor de uitvoering van EropAf, plus € 151.100 extra bij de Voorjaarsrapportage 2026. Het bedrag voor 2027 komt uit de subsidiestaat bij de Programmabegroting 2027-2030. Volgens antwoord 2 zijn voor 2025, 2026 en 2027 jaarlijks projectsubsidies beschikbaar gesteld van € 400.000 voor het jongerenwerk en € 400.000 voor kinderwerk, maatschappelijk werk, sociaal juridische dienstverlening, sociaal makelen en ouderenadvies. Waaruit bestaat het verschil van € 507.600 in 2026 en van € 401.100 in 2027? Maken de projectsubsidies uit antwoord 2 deel uit van dit verschil? Kunt u per subsidie of besluit de datum, het kenmerk en het bedrag noemen?</td><td>Ja, de projectsubsidies maken deel uit van dit verschil. B&W besluit 11484034 van 5 november 2024. Het betreft projectsubsidie ‘Sterk houden sociale basis 2025-2027’ en projectsubsidie: ‘pilot sociaal domein van de toekomst 2024-2026’.
In de beantwoording van vraag 8 schriftelijke vragen over MeerWaarde (13812663) is bij 2026 een bedrag van € 2.400 per abuis niet opgenomen. Dit betreft een bedrag wat wel in de subsidiestaat is opgenomen. Voor 2027 heeft nog een correctie op de indexering plaatsgevonden.

<table>
<tr><th>Omschrijving (bedragen x € 1.000)</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>TOTAAL</th></tr>
<tr><td>Project 'sterk houden sociale basis'</td><td>0</td><td>400</td><td>400</td><td>400</td><td>1.200</td></tr>
<tr><td>Project 'sociaal domein van de toekomst'</td><td>220</td><td>150</td><td>110</td><td></td><td>480</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>220</td><td>550</td><td>510</td><td>400</td><td>1.680</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>2</td><td></td><td>In de voetnoot bij de tabel in antwoord 8 schrijft u dat MeerWaarde in 2025 en 2026 naast de boekjaarsubsidie onder andere middelen ontving uit de Subsidieregeling gezond en actief leven Haarlemmermeer, die niet in het overzicht zijn meegenomen. Voor 2025 worden drie verschillende bedragen genoemd:Voor 2025 worden drie verschillende bedragen genoemd:
Beschikking vaststelling boekjaarsubsidie 2025 (bij nota 13827225) :€ 6.435.400
Tabel bij antwoord 8: boekjaarsubsidie 2025 € 6.983.200
Jaarrekening 2025 Meerwaarde: subsidies gemeente Haarlemmermeer, regulier en additioneel: € 8.071.023
Kunt u voor 2025 de aansluiting geven tussen deze drie bedragen, met per besluit de datum, het kenmerk en het bedrag?</td><td>De beschikking vaststelling boekjaarsubsidie 2025 is vastgesteld op 22 september 2026 (kenmerk 13827225) voor een bedrag van € 6.435.400.Het bedrag van € 6.983.200 is het genoemde bedrag van € 6.435.400 plus de projectsubsidies ‘Sterk houden sociale basis 2025-2027’ en ‘pilot sociaal domein van de toekomst 2024-2026’ (11484034). Tenslotte ontvangt MeerWaarde ook nog diverse additionele subsidies van de gemeente Haarlemmermeer (onder andere middelen uit de Subsidieregeling Gezond en Actief Leven Haarlemmermeer). Het resultaat is het bedrag genoemd in de jaarrekening 2025 van MeerWaarde; de jaarrekening is een bijlage bij de vaststelling boekjaarsubsidie 2025 (13848661).</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Fractie</th><th>Fractie vraagnr.</th><th>Blz.</th><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>50plus</td><td>3</td><td></td><td>Welke gemeentelijke middelen ontvangt MeerWaarde in 2026 en 2027 naast de boekjaarsubsidie, waaronder middelen uit de Subsidieregeling gezond en actief leven Haarlemmermeer? Om welke middelen en welke bedragen gaat het?</td><td>
<table>
<tr><th>Omschrijving (bedragen in €)</th><th>2026</th><th>2027</th></tr>
<tr><td>Additionele subsidies gemeente Haarlemmermeer</td><td>930.600</td><td>227.146</td></tr>
<tr><td>Regionale transformatiegelden</td><td>264.866</td><td>0</td></tr>
</table>
Het kan zijn dat er lopende het jaar nog extra subsidiegelden worden aangevraagd en verleend. Dit is afhankelijk van mogelijke nieuwe subsidieregelingen, zoals het Aanvullende Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Ook kan MeerWaarde nog middelen ontvangen vanuit de Integraal Zorgakkoord (IZA) transformatiemiddelen.
</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>4</td><td></td><td>Hoe groot is het verwachte tekort van MeerWaarde in 2026? In antwoord 7 staat dat MeerWaarde in 2026 een tekort verwacht van minimaal € 225.000 en dat dit 12% van de begroting is. Wij komen op een lager percentage. € 225.000 is ongeveer 3% van de subsidie 2026 uit de tabel bij antwoord 8 (€ 7.459.900) en ongeveer 2,5% van de totale begroting 2026 van MeerWaarde (€ 9.167.700).
Van welk bedrag is het percentage van 12% berekend? Klopt dit percentage? Zo nee, wat is het juiste percentage?</td><td>Het percentage klopt niet. Het juiste percentage moet zijn 2,5%.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>5</td><td></td><td>Hoeveel uren werk levert MeerWaarde per soort werk? In de subsidieaanvraag van MeerWaarde wordt de inzet onderbouwd met uren: de uren die
medewerkers besteden aan bijvoorbeeld ouderenadvies of jongerenwerk (subsidieaanvraag 2025, bijlage bij nota 11633014, paragrafen 6.5 en 6.6). Volgens dezelfde aanvraag kost de ombuiging (bezuiniging) van 2025 in totaal 10.075 uur, waarvan 75% bij Volwassenen & Ouderen en 25% bij Kind & Jeugd. In antwoord 1 schrijft u dat lastig is aan te geven welk deel van de dienstverlening aan oudere inwoners is geraakt, maar dat de inzet terug te vinden is in de jaarverslagen van MeerWaarde. In antwoord 3 schrijft u dat bij de verantwoording van de subsidie altijd duidelijk wordt hoe en waar de inzet is gepleegd. De openbare jaarverslagen 2025 van MeerWaarde bevatten wel aantallen, maar geen uren per soort werk. Volgens de nota vaststelling boekjaarsubsidie 2025 (13827225) maakt MeerWaarde in de verantwoording zowel kwalitatief als met de ureninzet (kwantitatief) inzichtelijk welke onderdelen zijn gerealiseerd. Kunt u op basis van de verantwoordingen over 2024 en 2025 per soort werk aangeven hoeveel uren waren begroot en hoeveel uren werkelijk zijn gemaakt, met de uren uit de basissubsidie en uit de aanvullende subsidie apart, in ieder geval voor ouderenadvies, sociaal raadslieden, algemeen maatschappelijk werk, sociaal makelen, kinderwerk en jongerenwerk?</td><td>Hieronder vindt u een overzicht van de begrote en de gerealiseerde uren over 2024 per thema. Voor de aanvullende subsidies zijn andere afspraken gemaakt.
In 2025 is overgegaan op een andere wijze van subsidiëren, waardoor een overzicht van begrote en gerealiseerde uren geen onderdeel van de rapportage zijn. In het jaarverslag 2025 (13827225) zijn per bouwsteen indicatoren benoemd en is aangegeven welke resultaten zijn behaald.

Thema 1 Activeren en participeren volwassenen/algemeen
<table>
<tr><th></th><th>Begroot 2024</th><th>Realisatie 2024</th></tr>
<tr><td>1.1 Actief in de wijk (samenlevingsopbouw)</td><td>2.756</td><td>1.971</td></tr>
<tr><td>1.2 Buurtbemiddeling</td><td>1.474</td><td>1.420</td></tr>
<tr><td>1.3 Kennis en Expertisecentrum VCH</td><td>4.380</td><td>4.255</td></tr>
<tr><td>1.4 SW t.b.v. kwetsbare inwoners</td><td>830</td><td>989</td></tr>
<tr><td>1.5 Sociaal Makelen</td><td>7.142</td><td>5.647</td></tr>
<tr><td>1.6 SW t.b.v. participatie</td><td>2.019</td><td>2.333</td></tr>
<tr><td>1.7 Ondersteuning BGH</td><td>576</td><td>789</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>19.177</td><td>17.403</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
50plus	5		begrote en gerealiseerde uren MeerWaarde per thema	

Thema 2: Activeren en participeren jeugd, ouders en verzorgers

	Begroot 2024	Realisatie 2024
2.1 SW t.b.v. jeugd <12 jaar	3.298	4.703
2.2 SW t.b.v. jeugd >12 jaar	14.683	13.435
2.3 Menes	1.655	505
Totaal	**19.636**	**18.643**

Thema 3: informeren, signaleren en ondersteunen volwassenen algemeen

	Begroot 2024	Realisatie 2024
3.1 en 3.2 SW t.b.v. zelfredzaamheid	20.140	26.841
3.6 Deelname GHOR	272	144
Totaal	**20.412**	**26.985**

Thema 4: Informeren, signaleren en ondersteunen jeugd, ouders en verzorgers

	Begroot 2024	Realisatie 2024
4.1 Preventieve voorlichting en advies	304	24
4.2 Stapprogramma's	2.681	3.033
4.5 Homestart en Homestart+	2.051	1.974
4.3 Opvoedcursussen en groepsbijeenkomsten	200	203
4.4 Lichte ambulante opvoed- en opgroeiondersteuning	3.579	4.457
Totaal	**8.815**	**9.691**

Thema 5: Innovatie

	Begroot 2024	Realisatie 2024
Innovatie t.b.v. volwassenen	1.762	1.671
Innovatie t.b.v. jeugd	1.173	1.376
Totaal	**2.935**	**3.047**

Totaal PVE 2024	**70.975**	**75.768**

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
50plus	6		Hoe worden de vaste en indirecte kosten van MeerWaarde gedekt? Naast de uren van medewerkers heeft MeerWaarde vaste en indirecte kosten (overhead). Volgens de subsidieaanvraag 2025 (bijlage bij nota 11633014, paragraaf 6.5) moeten binnen het basiscontract de totale kosten van MeerWaarde worden terugverdiend. In de begroting 2025 is € 1.409.847 aan overhead opgenomen. Dit bedrag is in de kostprijs verwerkt als € 22,72 per basisuur. De ombuiging (bezuiniging) op de subsidie bedroeg in 2025 € 1.350.000. In antwoord 7 noemt u als belangrijkste reden voor het verwachte tekort over 2026 dat minder additionele subsidie wordt verwacht dan eerder is begroot. In antwoord 8 schrijft u dat de incidentele middelen de totale ombuiging niet dekten. Welk bedrag aan overhead en welk bedrag per productief basisuur is in de kostprijs voor 2025, 2026 en 2027 opgenomen?	2025 Er is aan overhead in de kostprijs voor 2025 opgenomen € 23,15. Er is per productief basisuur in de kostprijs voor 2025 opgenomen € 87,45. De bruto integrale kostprijs voor 2025 bedraagt € 133,59. Hiervan is € 23,15 overhead. Naast overhead wordt de kostprijs bepaald door de kosten personeel, afschrijving, huisvesting, activiteiten en organisatie. Deze bedragen komen uit de subsidieaanvraag 2025. 2026 Er is aan overhead in de kostprijs voor 2026 opgenomen € 25,47. Er is per productief basisuur in de kostprijs voor 2025 opgenomen € 91,77. Deze bedragen komen uit de subsidieaanvraag 2026. De bruto integrale kostprijs voor 2026 bedraagt € 141,98. Hiervan is € 25,47 overhead. Naast overhead wordt de kostprijs bepaald door de kosten personeel, afschrijving, huisvesting, activiteiten en organisatie. 2027 Er is aan overhead in de kostprijs voor 2027 opgenomen € 23,54. Er is per productief basisuur in de kostprijs voor 2025 opgenomen € 80,67. Deze bedragen komen uit de subsidieaanvraag 2027. De bruto integrale kostprijs voor 2027 bedraagt € 130,93. Hiervan is € 23,54 overhead. Naast overhead wordt de kostprijs bepaald door de kosten personeel, afschrijving, huisvesting, activiteiten en organisatie.
50plus	7		Welk deel van de vaste en indirecte kosten wordt in 2025, 2026 en 2027 binnen het basiscontract gedekt en welk deel uit andere of additionele middelen (voor 2027 op basis van de ingediende subsidieaanvraag)? Kunt u dit per jaar in bedragen aangeven en daarbij vermelden uit welke middelen het niet door het basiscontract gedekte deel wordt betaald?	2025 Aanvraag subsidie € 6.435.400 De personele kosten zijn € 5.325.684. De totale kosten zijn € 8.135.667. Er resteert € 2.809.983 aan vaste en indirecte kosten. Dit betekent dat € 1.109.716 van de vaste en indirecte kosten binnen het basiscontract wordt gedekt. En € 1.700.267 van de vaste en indirecte kosten wordt gedekt uit andere en additionele middelen. Het is niet mogelijk dit verder te specificeren. Zie het jaarverslag 2025 (13848661) voor meer informatie over de andere en additionele middelen. 2026 Aanvraag subsidie € 6.651.200 De personele kosten zijn € 5.724.068. De totale kosten zijn € 8.855.930. Er resteert € 3.131.862 aan vaste en indirecte kosten. Dit betekent dat € 927.132 van de vaste en indirecte kosten binnen het basiscontract wordt gedekt. En € 2.204.730 van de vaste en indirecte kosten wordt gedekt uit andere en additionele middelen. Het is niet mogelijk dit verder te specificeren. Zie de subsidieaanvraag 2026 voor meer informatie over de andere en additionele middelen. 2027 Aanvraag subsidie € 7.164.600 De personele kosten zijn € 5.011.980. De totale kosten zijn € 8.135.010. Er resteert € 3.123.030 aan vaste en indirecte kosten. Dit betekent dat € 2.152.620 van de vaste en indirecte kosten binnen het basiscontract wordt gedekt. En € 970.410 van de vaste en indirecte kosten wordt gedekt uit andere en additionele middelen. Het is niet mogelijk dit verder te specificeren. Omdat de subsidieaanvraag 2027 nog niet is vastgesteld kunnen wij deze op dit moment niet met de raad delen. We verwachten deze in december 2026 vast te stellen.

<table>
<tr><th>Fractie</th><th>Fractie vraagnr.</th><th>Blz.</th><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>50plus</td><td></td><td></td><td>Meerjarenbeeld</td><td></td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>1</td><td>353-354</td><td>Volgens het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) mag de stelpost onderuitputting kapitaallasten maximaal 20% bedragen. De gemeente moet daaraan voldoen vanaf de Programmabegroting 2029-2032 (p. 353). In deze begroting wordt de nieuwe berekeningswijze alleen toegepast op 2027, met een realisatiegraad van 63% en dus 37% onderuitputting. Volgens de berekening conform het toezichtkader (p. 354) is het verschil met de huidige raming € 1,9 miljoen in 2028, € 5,3 miljoen in 2029 en € 8,7 miljoen in 2030. Een voorstel voor de jaren na 2027 volgt bij de Voorjaarsrapportage 2027.
De berekening op p. 354 gaat uit van 37% onderuitputting. Wat is, wanneer wordt uitgegaan van maximaal 20% onderuitputting, per jaar het verschil met de huidige raming voor 2028 tot en met 2030? Wat betekent dit voor het saldo van het meerjarenbeeld?</td><td>Als uitgegaan wordt van de norm van 20% dan worden de verschillen voor de jaren 2028-2030 als volgt:
<table><tr><td>Omschrijving (bedragen x € 1.000)</td><td></td><td>2028</td><td>2029</td><td>2030</td></tr><tr><td>Totaal kapitaallasten nieuwe investeringen</td><td></td><td>10.144</td><td>11.357</td><td>6.640</td></tr><tr><td>Maximale onderuitputting norm provinciaal toezicht</td><td>20%</td><td>2.029</td><td>2.271</td><td>1.328</td></tr><tr><td>Nu geraamd in Programmabegroting 2027-2030</td><td></td><td>5.653</td><td>9.490</td><td>11.108</td></tr><tr><td>Verschil</td><td></td><td>-3.624</td><td>-7.219</td><td>-9.780</td></tr></table>
Zonder rekening te houden met een betere prioritering en een realistischere planning van de geraamde investeringen zou het meerjarenbeeld met de genoemde verschillen 'verslechteren'. Op basis van de ambtelijke gesprekken met de provincie verwachten wij overigens dat, gezien onze grote groeiopgave, onze gemeente mag afwijken van de norm van 20%, mits we die kunnen onderbouwen op basis van de onderuitputting in de laatste twee jaarrekeningen.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>2</td><td>353-354</td><td>Op p. 353 staat dat met de provincie is gesproken over een groeipad en dat de provincie ambtelijk heeft aangegeven dat maatwerk mogelijk is. Is deze ambtelijke bevestiging schriftelijk vastgelegd? Zo ja, welke status heeft deze, welke voorwaarden zijn aan het groeipad verbonden en kan deze informatie aan de raad worden verstrekt?</td><td>Deze ambtelijke toezegging is niet schriftelijk vastgelegd. Voor wat betreft het groeipad is afgesproken dat in de Programmabegroting 2029-2032 moet worden voldaan aan het nieuwe toezichtkader.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>3</td><td>218-219, 261</td><td>Tabel 73 (p. 218) bevat een stelpost ombuigingen van € 11,7 miljoen in 2028, € 13,1 miljoen in 2029 en € 14,6 miljoen in 2030. Deze stelpost bestaat uit de te realiseren besparingen op grond van de Hervormingsagenda Jeugd en de nog in te vullen dekkingsmaatregelen uit het coalitieakkoord (p. 218-219). Bij risico R391 (p. 261) staat: "De verwachting is dat wij de stelposten niet gaan halen." In de Basisinformatie financiën van april 2026 was in het meerjarenbeeld vanaf 2028 een stelpost van € 9,8 miljoen opgenomen voor de Hervormingsagenda Jeugd, met de toelichting dat het college ervan uitgaat dat het Rijk compenseert als de afgesproken maatregelen niet realistisch blijken. Daarbij staat dat dit onzeker is.
Welk deel van de stelpost ombuigingen in 2028, 2029 en 2030 betreft de Hervormingsagenda Jeugd en welk deel de dekkingsmaatregelen uit het coalitieakkoord?</td><td>De stelpost ombuigingen wordt uitgesplitst in onderstaande tabel. Naast het coalitieakkoord en de Hervormingsagenda Jeugd wordt er rekening gehouden met een taakstelling voor de eigen bijdrage Jeugdzorg en het sturen op trajectduur Jeugdzorg. Voor de realisatie van het invoeren van de eigen bijdrage Jeugdzrog en het sturen op trajectduur staat het Rijk aan de lat, bij de meicirculaire 2025 is hiervoor een uitname uit het gemeentefonds gedaan.
<table><tr><td>Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)</td><td>2028</td><td>2029</td><td>2030</td></tr><tr><td>Coalitieakkoord</td><td>1.850</td><td>3.350</td><td>4.900</td></tr><tr><td>Eigen bijdrage Jeugdzorg / sturen op trajectduur</td><td>1.945</td><td>1.984</td><td>1.984</td></tr><tr><td>Hervormingagenda</td><td>7.909</td><td>7.762</td><td>7.762</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>11.704</td><td>13.096</td><td>14.646</td></tr></table></td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>4</td><td>218-219, 261</td><td>Wat is het saldo van het meerjarenbeeld in 2028, 2029 en 2030 indien het deel van de stelpost dat betrekking heeft op de Hervormingsagenda Jeugd niet wordt gerealiseerd en daar geen overeenkomstige rijksbijdrage of andere dekking tegenover staat?</td><td>Het saldo van het meerjarenbeeld, indien het deel van de stelpost dat betrekking heeft op de Hervormingsagenda Jeugd niet wordt gerealiseerd, we geven dit weer in onderstaande tabel.
<table><tr><td>Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)</td><td>2028</td><td>2029</td><td>2030</td></tr><tr><td>Meerjarenbeeld Programmabegroting 2027-2030</td><td>89</td><td>-195</td><td>0</td></tr><tr><td>Septembercirculaire 2026: financiële uitkomsten 2027-2030</td><td>2.215</td><td>2.213</td><td>2.212</td></tr><tr><td>Verlaging structurele inzet Algemene dekkingsreserve</td><td></td><td>-2.018</td><td>-2.212</td></tr><tr><td>Geactualiseerd meerjarenbeeld</td><td>2.304</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Stelpost hervormingsagenda Jeugd</td><td>-7.909</td><td>-7.762</td><td>-7.762</td></tr><tr><td>Geactualiseerd Meerjarenbeeld bij niet realiseren stelpost Hervormingsagenda Jeugd</td><td>-5.605</td><td>-7.762</td><td>-7.762</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Restant raming inzet uit Algemene dekkingsreserve</td><td>0</td><td>2.982</td><td>1.868</td></tr></table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Fractie</th><th>Fractie vraagnr.</th><th>Blz.</th><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>50plus</td><td>5</td><td>218-219, 261</td><td>Gaat het college er nog steeds van uit dat het Rijk compenseert als de besparingen uit de Hervormingsagenda Jeugd niet worden gehaald? Zo ja, op welke toezegging van het Rijk is dat gebaseerd?</td><td>Begin 2027 wordt er een nieuw advies van de commissie-Van Ark verwacht over de uitvoering van de jeugdzorg en de financiële bekostiging van het stelsel. De VNG en het kabinet hebben afgesproken dat het advies van de commissie-Van Ark als maatgevend en zwaarwegend wordt beschouwd. Hoe het kabinet vorm geeft aan deze afspraak zal waarschijnlijk in de Voorjaarnota 2027 van het Rijk bekend worden en dan worden verwerkt in de meiciculaire 2027 gemeentefonds.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>6</td><td>347, 350</td><td>Volgens tabel 171 (p. 347) wordt de Algemene dekkingsreserve in 2029 en 2030 structureel ingezet voor € 5,0 miljoen en € 4,1 miljoen. Het meerjarenbeeld in tabel 1 (p. 19) toont na deze inzet een saldo van € 0,2 miljoen nadelig in 2029 en € 0 in 2030. Van het vrij besteedbare deel van de reserve mag 10% structureel worden ingezet, onder de voorwaarde dat de solvabiliteit ten minste 20% is en blijft. Het vrij besteedbare deel wordt berekend door onder meer de benodigde weerstandscapaciteit af te trekken van het saldo van de reserve (p. 350).
Wat is per jaar in de periode 2028 tot en met 2030 het saldo van het meerjarenbeeld vóór de structurele inzet van de Algemene dekkingsreserve? Kan het college daarbij de aansluiting tussen tabel 1 en tabel 171 inzichtelijk maken?</td><td>Het saldo meerjarenbeeld, voor structurele inzet van de Algemene dekkingsreserve, wordt weergegeven in onderstaande tabel.

<table><tr><th>Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)</th><th>2028</th><th>2029</th><th>2030</th></tr><tr><td>Meerjarenbeeld Programmabegroting 2027-2030 (conform tabel 1 PB 2027-2030)</td><td>89</td><td>-195</td><td>0</td></tr><tr><td>Inzet algemene dekkingsreserve (conform tabel 171 Programmabegroting 2027-2030)</td><td>0</td><td>-5.000</td><td>-4.080</td></tr><tr><td>Meerjarenbeeld exclusief inzet algemene dekkingsreserve *</td><td>89</td><td>-5.195</td><td>-4.080</td></tr></table>
* resultaat exclusief Septembercirculaire 2026</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>7</td><td>347, 350</td><td>Hoe groot is het vrij besteedbare deel van de Algemene dekkingsreserve per jaar (2027 tot en met 2030) en welk bedrag mag daarmee volgens de 10%-regel maximaal structureel worden ingezet? Welke solvabiliteitsratio resteert per jaar na de voorgenomen inzet en hoeveel ruimte blijft daarbij over boven de ondergrens van 20%?</td><td>Een overzicht hiervan is weergegeven in tabel 77 op pagina 222 van de Programmabegroting 2027-2030. De maximale mogelijke inzet loopt af van € 8,973 miljoen in 2027 naar € 6,008 miljoen in 2030. De verwachte solvabiliteitsratio loopt daarbij af van 33% in 2027 naar 30,7% in 2030. Daarmee is er dus ruim 10% ruimte boven de ondergrens.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>8</td><td>RV4</td><td>Volgens het raadsvoorstel (p. 4) is de raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds gebaseerd op de meicirculaire 2026. De septembercirculaire 2026 is op 15 september 2026 verschenen en is daarom niet in de programmabegroting verwerkt.
Wat is het effect van de septembercirculaire 2026 op de algemene uitkering per jaar voor 2027 tot en met 2030? Kunt u dit uitsplitsen naar algemene mutaties (zoals accres en uitkeringsfactor) en naar taakmutaties of nieuwe taken waar uitgaven tegenover staan?</td><td>De septembercirculaire 2026 is gepubliceerd na de verzending van de Programmabegroting 2027-2030 naar de gemeenteraad. Daarom wordt in de programmabegroting uitgegaan van de gegevens van de meicirculaire. Op 6 oktober 2026 heeft het college ingestemd met raadsvoorstel 13875696 Eerste wijziging Programmabegroting 2027-2030, septembercirculaire gemeentefonds. Dit voorstel is verzonden naar de raad. Hierin is de gevraagde uitsplitsing gemaakt.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>9</td><td>RV4</td><td>Wanneer en op welke wijze verwerkt het college deze effecten in de begroting? Is het college voornemens een eventueel voordeel in te zetten om de structurele inzet van de Algemene dekkingsreserve in 2029 en 2030 te verlagen?</td><td>De gevolgen voor het meerjarenbeeld 2027-2030 worden verwerkt door middel van de eerste begrotingswijziging van 2027. In het raadsvoorstel (13875696) is voorgesteld om de structurele inzet de Algemene dekkingsreserve in 2029 en 2030 te verlagen. In 2029 is de inzet verlaagd met € 2,018 miljoen en in 2030 met een bedrag van € 2,212 miljoen.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>1a</td><td>17 en 20</td><td>In de begroting staat dat de financiële vertaling van het coalitieakkoord is verwerkt en dat de uitwerking in een uitvoeringsagenda nog plaatsvindt.
Wanneer wordt de uitvoeringsagenda aan de raad aangeboden?</td><td>De uitvoeringsagenda wordt uiterlijk eind dit jaar aan de raad aangeboden. Zie ook de brief aan de raad van 29 september 2026 (XS-26090802.2761).</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>1b</td><td>17 en 20</td><td>Worden daarin per afspraak de verantwoordelijke portefeuillehouder, meetbare resultaten, indicatoren, planning, benodigde capaciteit en financiële dekking opgenomen?</td><td>In de uitvoeringsagenda leggen we de nadruk op de ambities die nieuw zijn of een duidelijke koerswijziging betreffen. In de uitvoeringsagenda worden ambities uit het coalitieakkoord vertaald naar meetbare doelen, duidelijke indicatoren, realistische planning en financiële onderbouwing. Het wordt niet gekoppeld aan portefeuillehouders.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>1c</td><td>17 en 20</td><td>Hoe verhoudt de oplevering van deze agenda zich tot de verwerking van de financiële uitwerking in de Voorjaarsrapportage 2027?</td><td>De uitwerking van de besparingen en middelen voor preventie worden in de Voorjaarsrapportage 2027 opgenomen.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>1d</td><td>17 en 20</td><td>Op welke momenten en op welke wijze wordt de raad geïnformeerd over de voortgang en eventuele afwijkingen?</td><td>De voortgang op de ambities en doelen in de uitvoeringsagenda wordt zoveel mogelijk onderdeel van de reguliere begrotings- en verantwoordingsmomenten.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>2a</td><td>20</td><td>Uitwerking financiële dekkingsmaatregelen
Kunt u per dekkingsmaatregel uit het coalitieakkoord aangeven welk gedeelte al concreet is uitgewerkt en welke financiële onderbouwing daarvoor beschikbaar is?</td><td>Onder verwijzing naar tabel 2 op pagina 20 is alleen dekkingsmaatregel 7 de index lokale heffingen in de Programmabegroting 2027-2030 verwerkt en daarmee concreet uitgewerkt. De concrete uitwerking van de overige dekkingsmaatregelen 8 tot en met 11 worden bij de Voorjaarsrapportage 2027 aangeboden.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Fractie</th><th>Fractie vraagnr.</th><th>Blz.</th><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>2b</td><td>20</td><td>Wanneer wordt de resterende uitwerking aan de raad aangeboden?</td><td>De resterende uitwerking wordt uiterlijk bij de Voorjaarsrapportage 2027 aan de raad aangeboden.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>2c</td><td>20</td><td>Worden daarbij de eventuele uitvoeringskosten en effecten op het afgesproken voorzieningenniveau afzonderlijk inzichtelijk gemaakt?</td><td>Indien er sprake is van uitvoeringskosten dan zal daar in de Voorjaarsrapportage 2027 budget voor worden aangevraagd. Waar mogelijk zullen eventuele effecten op het afgesproken voorzieningenniveau inzichtelijk worden gemaakt.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>3a</td><td>353-354</td><td>De begroting beschrijft financiële effecten van de gewijzigde berekening van onderuitputting van kapitaallasten. a. Welke effecten zijn reeds verwerkt in de begroting en welke moeten nog worden verwerkt?</td><td>Het effect van kalenderjaar 2027 is verwerkt in de begroting, dit betreft een bedrag van € 355.000 nadelig. De effecten van de jaren 2028 - 2030 zijn nog niet verwerkt. Volgens de berekening in de Programmabegroting 2027-2030 gaat het om de volgende nadelige bedragen: 2028: € 1,9 miljoen, 2029: € 5,288 miljoen en 2030: € 8,651 miljoen.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>3b</td><td>353-354</td><td>Welke begrotingssaldi ontstaan voor 2028–2030 wanneer de beschreven nieuwe berekeningswijze voor deze jaren wordt toegepast?</td><td>De resultaten zijn opgenomen in onderstaande tabel.
In het jaar 2030 is dan rekening gehouden met een extra onttrekking van € 920 aan de Algemene dekkingsreserve zodat de volledige € 5 miljoen is onttrokken.
<table><tr><td>Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)</td><td>2028</td><td>2029</td><td>2030</td></tr><tr><td>Meerjarenbeeld Programmabegroting 2027-2030 (conform tabel 1 PB 2027-2030)</td><td>89</td><td>-195</td><td>0</td></tr><tr><td>Gewijzigde berekening onderuitputting van kapitaallasten</td><td>-1.900</td><td>-5.288</td><td>-8.651</td></tr><tr><td>Extra inzet Algemene dekkingsreserve</td><td></td><td></td><td>920</td></tr><tr><td>Meerjarenbeeld exclusief inzet algemene dekkingsreserve</td><td>-1.811</td><td>-5.483</td><td>-7.731</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Toegepaste Algemene dekkingsreserve</td><td>0</td><td>5.000</td><td>5.000</td></tr></table></td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>3c</td><td>353-354</td><td>Welk groeipad is hierover met de provinciaal toezichthouder afgesproken?</td><td>Met de provinciaal toezichthouder is alleen afgesproken dat in de Programmabegroting 2029-2032 moet worden voldaan aan het nieuwe toezichtkader.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>3d</td><td>353-354</td><td>Hoe worden deze effecten betrokken bij de Voorjaarsrapportage 2027 en het Strategisch Perspectief Investeringen?</td><td>Het voornemen is om bij de Voorjaarsrapportage 2027 tot een betere prioritering/planning van de investeringsprojecten te komen, zodat de effecten op het meerjarenbeeld beperkt worden. In het proces van het opstellen van de Voorjaarsrapportage 2027 moet bepaald worden hoe om te gaan met de resterende effecten en welke voorstellen daarvoor aan de raad gedaan zullen worden.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>4a</td><td>222,250,302,341,379</td><td>Bij vergelijking van de financiële tabellen lijken verschillen te bestaan tussen de weergegeven reserve- en leningstanden.
Kunt u de verschillen tussen de reservestanden op pagina 222, 250 en 379 verklaren, rekening houdend met de betreffende balansdata?</td><td>Tabel 175 op pagina 379 is de correcte tabel. Ook tabel 77 op pagina 222 is correct. In tabel 98 van pagina 250 is alleen het jaar 2025 correct, door een technische fout zijn de saldi van de overige jaren onjuist. Voor de juiste saldi verwijzen wij naar tabel 175.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>4b</td><td>222,250,302,341,379</td><td>Kunt u de aansluiting toelichten tussen de leningenportefeuille op pagina 302 en de langlopende leningen in de geprognosticeerde balans op pagina 341?</td><td>U heeft terecht geconstateerd dat de aansluiting tussen deze tabellen niet klopt. De geprognotiseerde balans op pagina 341 - tabel 166 is juist. In de tabel 122 op pagina 302 is het bedrag aan nieuwe leningen kolom 2026 niet correct, dit moet zijn € 105 miljoen. Ook de standen per 31-12 in deze tabel wijzigen daarmee. Na correctie sluiten de standen voor zowel 2026 als 2027 aan op de geprognotiseerde balans namelijk € 371 en € 443 miljoen.</td></tr>
<tr><td>Forza!</td><td>4c</td><td>222,250,302,341,379</td><td>Welke bedragen en uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekening van de schuldquote, solvabiliteit, weerstandscapaciteit en structurele reserve-inzet?</td><td>Voor de gehanteerde bedragen van de structurele reserve-inzet verwijzen wij naar tabel 77 op pagina 222. Zoals bij vraag 4a vermeld is deze tabel juist.
Voor de berekening van de weerstandscapaciteit op pagina 251 is gebruik gemaakt van de Algemene dekkingsreserve per 1 januari 2026: € 211.733 (x € 1.000). Dit bedrag is juist en stemt overeen met de Jaarstukken 2025.

Voor de schuldquote en solvabiliteit wordt gebruik gemaakt van de cijfers uit de geprognosticeerde balans op pagina 341. Deze cijfers zijn correct. De berekeningswijze van de schuldquotes en solvabiliteit wordt weergegeven op pagina 267.</td></tr>
</table>

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
Forza!	4d	222,25 0,302,3 41,379	Indien correcties nodig zijn, kan de raad een gecorrigeerd en onderling aansluitend overzicht ontvangen?	Correcties zijn niet noodzakelijk, de tabellen dienen alleen een informatief doel. Zie ook de antwoorden bij vraag 4a en 4b.
Forza!	5a	53-56	5. Uitvoering extra inzet veiligheid en handhaving a. Hoe worden de extra middelen voor veiligheid en handhaving vertaald naar jaarlijkse formatie en daadwerkelijke operationele inzet?	Hoe deze middelen worden vertaald naar formatie en inzet, de geplande opbouw en bezetting, de verdeling over kernen/ prioriteiten en de bijbehorende indicatoren, wordt nog uitgewerkt in de uitvoeringsagenda van het coalitieakkoord en het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2027-2030. Met de uitvoeringsagenda maken we inzichtelijk hoe de ambities uit het coalitieakkoord worden vertaald naar meetbare doelen, duidelijke indicatoren, realistische planning en financiële onderbouwing. Zie ook de raadsbrief met kenmerk XS-26090802.2761. Op 22 oktober 2026 heeft de raad ingestemd met het raadsvoorstel Veiligheidsanalyse 2022-2025 en de nieuwe prioriteiten voor veiligheid 2027-2030. De door de raad vastgestelde prioriteiten werken we in het vierde kwartaal van 2026 uit in een raadsvoorstel Integraal Veiligheidsplan 2027-2030. De uitvoeringsagenda en het IVP zullen op elkaar aansluiten. Het IVP concretiseren we daarnaast een jaarlijks in een Uitvoeringsplan Veiligheid (UPV). In de beleidscyclus IVP-UPV wordt de raad op verschillende momenten betrokken en geïnformeerd.
Forza!	5b	53-56	b. Wat is de geplande opbouw van de bezetting gedurende de begrotingsperiode?	
Forza!	5c	53-56	c. Hoe wordt de inzet over de verschillende kernen en prioriteiten verdeeld?	
Forza!	5d	53-56	d. Met welke indicatoren wordt het resultaat gevolgd, waaronder de aanpak van overlast en straatintimidatie?	
Forza!	6a	73-78 en 261	Welke besparingen uit de Hervormingsagenda Jeugd zijn per begrotingsjaar verwerkt?	Voor de Hervormingsagenda Jeugd zijn de volgende besparingen per begrotingsjaar ingeboekt: - € 7,909 mijoen in 2028 - € 7,762 miloen vanaf 2029
Forza!	6b	73-78 en 261	Op welke ingeboekte bedragen heeft het op pagina 261 beschreven risico van het niet behalen van de stelposten betrekking?	Dit heeft betrekking op de stelpost van de Hervormingsagenda Jeugd. Voor de bedragen verwijzen wij naar onze reactie op vraag 6a.
Forza!	6c	73-78 en 261	Hoe worden de financiële ontwikkeling van de jeugdzorg en de resultaten van de extra preventieve inzet gezamenlijk gemonitord?	De financiele ontwikkeling van de jeugdzorg wordt gemonitord via de P&C-cyclus. In de brief aan de raad Prognose kosten jeugdzorg Najaarsrapportage 2026 hebben wij de raad geinformeerd hoe wij de ontwikkeling volgen en de prognose maken. In de uitvoeringsagenda bij het coalitieakkoord komen wij terug hoe de middelen voor extra preventie wordt ingezet en op welke wijze wij hierop monitoren.
Forza!	6d	73-78 en 261	Op welke momenten ontvangt de raad informatie over afwijkingen en eventuele bijsturing?	Normaliter ontvangt de raad dit tijdens de P&C cyclus. Zodra de afwijking boven grens in de financiele verordening is, informeren wij de raad. Bijsturen trachten wij door het jaar heen, in de jeugdzorg is bijsturen op korte termijn ingewikkeld en verwijzen wij graag naar de brief handelingsperspectieven.
Forza!	7a	23, 243-245	Onderbouwing afvalstoffen- en rioolheffing a.Kunt u de stijging van de afvalstoffen- en rioolheffing uitsplitsen naar indexatie, autonome kostenontwikkelingen en beleidswijzigingen?	Riool: Zie 7c, geen beleidswijzigingen, de kosten komen voort uit het Programma Riolering en Stedelijk Water (PRSW) 2024-2028. Hierop is wel inflatiecorrectie toegepast (zie vraag 7c). Afval: De stijging van de afvalstoffenheffing met 12,82% is niet exact uit te splitsen. Een groot gedeelte van de kosten betreft echter de kosten van Meerlanden. Zij hanteren een indexatiepercentage van 6%. Er zijn geen beleidswijzgingen opgenomen. Een toelichting op de mutatie van de lasten staat weergegeven in de programmabegroting op pagina 193.
Forza!	7b	23, 243-245	Welke kostenverlagingen of efficiencyvoordelen zijn in de berekening verwerkt?	Bij het opstellen van het PRSW is 'sober en doelmatig' als uitgangspunt gehanteerd. Deze koers is niet gewijzigd. De budgetten die zijn opgenomen in het PRSW liggen ten grondslag aan deze rioolheffingsberekening. Afval: Voor 2027 zijn er geen efficiencyvoordelen doorgevoerd. Meerlanden werkt aan een efficiencyverbetering, met name in de inzameling. Het gebruik van data en AI neemt in dat kader momenteel een hoge vlucht. We verwachten dat we daarvan op korte termijn resultaten gaan zien, bijvoorbeeld in een afname van het aantal inzamelroutes. Effecten hiervan worden meegenomen in een herijking van de uniforme tarieven.

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
Forza!	7c	23, 243-245	Op pagina 23 wordt voor de rioolheffing een stijging van 10,6% genoemd, terwijl pagina 244 een stijging van 11,9% vermeldt. Welk percentage is juist en welke berekening ligt daaraan ten grondslag?	Het juiste percentage is 11,9%. In 2026 was het tarief € 199,10, voor 2027 wordt een tarief van € 222,79 voorgesteld. Een verhoging van € 23,69. Dat is ten opzichte van het tarief van 2026 11,9% hoger (€ 23,69 / € 199,10 x 100%). Het op pagina 23 genoemde percentage is veroorzaakt door een foutieve formule (€ 23,69 / € 222,79 x 100%). Verhoging volgens het PRSW = 8,5% Inflatiecorrectie = 3,4%
CDA	1	293	Wat is de beoogde verdeling programmering tbv Cpunt hoofddorp en Cpunt Haarlemmermeerzuid (Nieuw-Vennep)	Cpunt ontvangt één subsidie, hierin wordt geen onderscheid gemaakt in de locaties. In de aanvraag 2026 worden de volgende activiteiten Cpunt Nieuw-Vennep benoemd. In Filmhuis Nieuw-Vennep in Cpunt Nieuw-Vennep wordt elke vrijdagavond film vertoond. Het filmhuisprogramma bestaat uit circa veertig zorgvuldig geselecteerde films per jaar. De avonden worden georganiseerd in samenwerking met een toegewijd team van vrijwilligers en de programmeur. Filmhuis Nieuw-Vennep werkt nauw samen met diverse partners als het Erfgoedjournaal, Vier het Leven en lokale ondernemers. Ook producenten en kleine filmdistributeurs zoeken actief de samenwerking op om hun sociaal-maatschappelijke documentaires te vertonen. Cpunt Nieuw-Vennep is de thuisbasis voor keramiek en pottenbakken. Alle cursisten die deelnemen aan de cursussen met betrekking tot beeldende kunsten sluiten het seizoen af met een expositie in zowel Hoofddorp als Nieuw-Vennep.
CDA	2		Economische zaken: Beleidsdoel E: Het energiesysteem in HLMR is in 2050 CO2 neutraal De titel suggereert “netto nul”, ambitie is een reductie van 50%. Is dit correct?	CO_2-neutraal betekent inderdaad dat de netto CO_2-uitstoot nul is. De hoeveelheid CO_2 die in 2050 in de gemeente wordt uitgestoten, dient in dezelfde mate gecompenseerd te worden. Het besparen van energie leidt tot een lagere CO_2-uitstoot. In 2050 dient 50% minder energie te worden verbruikt dan in 2017. Er zijn momeneel twee doelstellingen: CO2-neutraal in 2050 en 50% energiebesparing in 2050. CO2-uitstoot en energieverbruik hebben met elkaar te maken, maar deze verhouding is niet een-op-een. We hebben dus niet als doel om in 2050 50% minder CO2 uit te stoten.
CDA	3		Zon op parkeerplaatsen. Gezien het actieplan netcongestie, waarom wordt er niet gekozen voor inzet van opwek als deze “achter de meter” kan worden ingevoegd? Als voorbeeld SKWA, mogelijk grote energie verbruiker, maximaal zon zonder dat het invoedingscongestie veroorzaakt incl batterijsystemen.	Binnen het thema Grootschalige Opwek wordt al onderzocht of en hoe opweklocaties direct gekoppeld kunnen worden aan een afnemer. Bijvoorbeeld de Energieroute Noord-Holland. Daar wordt een marktconsulatie georganiseerd om ontwikkelaars, exploitanten en afnemers met elkaar in contact te brengen. WIj nodigen nabijgelegen bedrijven uit om de mogelijkheden voor directe afname te verkennen. Wij zijn actief bezig met dit onderwerp om het elektriciteitsnet zo min mogelijk te belasten.
CDA	4		Waarom is een warmtenet Rijsenhout niet meer haalbaar?	Er was een inwonersinitiatief voor een warmtenet in Rijsenhout. Zoals toegelicht in de brief aan de raad met informatie over uitwerken van warmteoplossingen in Zwanenburg (23 september 2025:XS-25082011.1279), is dit initiatief niet meer haalbaar. Vanwege het vergevorderde stadium van de voorbereiding van de vervangingsopgave voor Rijsenhout was het praktisch niet mogelijk om ruimte in te passen voor een warmtenet.
CDA	5		Als baten kan de Gemeente Emissie Reductie Eenheden claimen bij de Nederlandse Emissie Autoriteit. Dit kan de gemeente al in 2026 EUR 1m aan baten opleveren t.b.v. de energie transitie. Waarom zijn deze baten niet opgenomen in de programma begroting?	Voor de openbare laadpalen werkt de gemeente via Laadwerk (concessiehouder) samen met laadpaalexploitanten, waaronder Vattenfall en TotalEnergies. De netaansluitingen staan op naam van deze exploitanten. Volgens de voorwaarden van de Nederlandse Emissieautoriteit is de tenaamstelling van de netaansluiting bepalend voor het kunnen inboeken van de geleverde elektriciteit. De gemeente kan deze elektriciteitsleveringen daarom niet zelf inboeken en hieruit rechtstreeks ERE-baten ontvangen. Voor het eigen elektrische wagenpark kunnen mogelijk wel opbrengsten worden gerealiseerd, voor zover de gemeente zelf aansluitingshouder is en aan de meet- en registratievoorwaarden wordt voldaan. Hiervoor is een afzonderlijke beoordeling nodig door de verantwoordelijke afdeling. Momenteel worden hiervoor geen ERE’s ingeboekt. De fractie van het CDA heeft hierover eerder een soortgelijke vraag gesteld. De beantwoording is terug te vinden onder het onderwerp ‘Beantwoording schriftelijke vragen van de fractie van het CDA over Emissie Reductie Eenheden’ (13483419).

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
CDA	6		Energieverbruik. Er wordt een lichte stijging toebedeeld naar Datacenters, terwijl deze mogelijke grootverbruikers zijn. Kunnen de gegevens in figuur 61 worden gedeeld in een tabel waarbij Datacenters worden gescheiden van andere industriële ontwikkelingen?	Dat kan. Datacenters vallen onder de SBI-code 'Informatie en communcatie' (code J). Dit elektriciteitsverbruik is af te zetten tegen andere SBI-codes binnen dezelfde subsector 'Commerciële dienstverlening' (of tegen de daarboven liggende sector 'Gebouwde omgeving'). Op https://klimaatmonitor.databank.nl/viewer?workspace_guid=f43cab06-d8ea-4bfa-a73c-459b22f43ed0 is het elektriciteitsverbruik van SBI-code J inzichtelijk.
CDA	7		Waarom gaan de lasten voor energietransitie voornamelijk naar meer personeelskosten (figuur 62). Is niet afgesproken in het coalitie akkoord om eerst efficiënter te zijn voordat de organisatie wordt vergroot. Kan dit geld niet beter in andere programma's worden gestopt?	Figuur 62 geeft een relatieve verhouding weer uitgedrukt in percentages. De personeelslasten stijgen in de jaren tot en met 2030 niet, maar blijven gelijk. Omdat andere posten in de begroting dalen stijgt het aandeel personeelslasten tegenover de totale begroting op dit beleidsdoel. Dit wordt veroorzaakt doordat het Rijk middelen voor de Energietransitie incidenteel toekent en deze na 2027 of 2028 niet meer in de begroting staan. De middelen zijn uitdrukkelijk bedoeld voor onderzoek en capaciteit en mogen niet voor andere doeleinden worden ingezet. Om de 2050-doelen (het akkoord van Parijs) van de energietransitie te behalen is door de VNG en NPLW (nationaal programma landelijk warmteprogramma) berekend dat deze middelen lang niet toereikend zijn. In het coalitieakkoord is naast de efficiënte overheid ook opgenomen dat Haarlemmermeer zijn bijdrage wil leveren om de doelen van Parijs te behalen.
CDA	8		Waarom zijn de baten voor het bestrijden van Energie Armoede (EUR 5.226m) opgenomen in de algemene begroting en niet uitgewerkt onder Beleidsdoel E zodat er zicht kan worden gehouden op effectieve inzet van middelen?	Het bedrag van € 5,226 miljoen betreft de decentralisatie-uitkering CDOKE en is niet specifiek bestemd voor de bestrijding van energiearmoede. Deze middelen worden via de algemene uitkering ontvangen en moeten volgens de BBV-voorschriften als baten verantwoord worden binnen het programma Algemene Dekkingsmiddelen. Vervolgens worden de middelen als budget beschikbaar gesteld onder beleidsdoel E, zodat de inzet hiervan inzichtelijk blijft. Omdat de middelen incidenteel via de meicirculaire zijn toegekend, zijn deze niet structureel geraamd. Hierdoor ontstaat in 2028 een voordeel binnen beleidsdoel E in de verschillenanalyse.
CDA	9		De programma begroting voorziet geen financiering na 2027, hoe wordt voorzien om de langetermijn doelstellingen te financieren?	De middelen voor de energietransitie worden voortaan via een decentralisatie-uitkering in plaats van een specifieke uitkering beschikbaar gesteld. Dit betekent dat gemeenten de middelen rechtstreeks ontvangen en de autonomie behouden over de besteding. De definitieve bedragen voor deze jaren worden via de meicirculaire vastgesteld. Vanaf 2028 verschuift de systematiek naar verwachting naar een Bijzondere fondsuitkering (BFU) binnen het gemeentefonds.
CDA	10		Actieplan netcongestie: Inzet waar de meeste impact is. Prioritisering is van belang. Indien onderdelen van het verlichten van netcongestie vertraging oplevert, hoe wordt er voor gezorgd dat inzet naar de plekken gaat met de meeste impact?	Met het actieplan netcongestie bestendigen we de prioriteit voor netuitbreidingen en is er meer capaciteit om het toenemend aantal projecten in samenwerking met de netbeheerder sneller te realiseren. De netbeheerders, en in mindere mate wij, prioriteren die projecten. Daarbij is het goed om te beseffen dat onderlinge projecten met elkaar samenhangen. Zo is de uitbreiding van het TenneT-netwerk essentieel voor het Liander-netwerk. En werkt een Liander onderstation weer door naar de uitbreidingsmogelijkheden in een (nieuwe) wijk of bedrijventerrein. De hele keten moet op orde worden gebracht.
CDA	11		Sommige onderdelen van het actie plan netcongestie betreft ook onzekere projecten zoals HYCC. Projecten die (volgens hun website) voornamelijk gericht zijn op activiteiten die geen impact hebben op de energie transitie van de Haarlemmermeer. Waarom is het van belang capaciteit toe te wijzen naar projecten die (i) geen lokale impact hebben en (ii) buiten de Haarlemmermeer plaatsvinden?	Het energiesyteem van de toekomst ziet er anders uit. De rol van waterstof zal van groter belang worden voor bijvoobeeld de (lucht)havenindustrie. Dit project is opgenomen in het actieplan omdat het hoort bij de grotere energieinfrastructurele projecten die in Haarlemmermeer spelen. In dit geval gaat het over een ondergrondse hoogspanningskabel (380 kV) tussen het hoogspanningsstation Vijfhuizen, gelegen op de Liede en de Afrikahaven. We zijn betrokken om de ruimtelijke impact op onze gemeente te beperken en voeren tegelijkertijd het gesprek met de initiatiefnemer hoe zij netcongestie in onze regio kunnen verminderen.
CDA	12		Focus van het actie plan netcongestie ligt voornamelijk bij relatie Tennet en activiteiten buiten de Haarlemmermeer. Waarom wordt er geen aandacht gegeven aan Liander en op basis van de GOPACS indicatoren ruimtelijke ordening plannen aangepast zodat netcongestie op de specifieke knelpunten van Liander sneller worden opgelost d.m.v. Batterij Systeemen of dergelijke oplossingen?	Het grootste knelpunt in onze regio ligt bij TenneT, dat probleem werkt ook door naar het Liandernetwerk. Daardoor gaat er in het actieplan netcongestie momenteel veel aandacht naar het oplossen van dat probleem. Dat betekent niet dat er geen aandacht is voor Liander. Met het actieplan netcongestie wordt extra capaciteit ingezet om knelpunten bij beide netbeheerders aan te pakken. Daarbij is er ook aandacht voor het faciliteren van installaties die flexibel vermogen kunnen leveren om netcongestie te verminderen.
50plus			WMO vragen:	

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
50plus	1	82-83	Overige maatwerkarrangmenten (taakveld 6.714): De lasten op taakveld 6.714 bedragen € 1,07 miljoen in 2026. Vanaf 2027 staan er jaarlijks negatieve lasten van € 0,63 miljoen (tabel 21, p. 82). Volgens de toelichting hangt dit taakveld samen met de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage en dalen de kosten vanaf 2028 (p. 83, punt 3). Hoe zijn de negatieve lasten van € 0,63 miljoen per jaar opgebouwd? Waarom zijn de lasten al in 2027 negatief, terwijl de toelichting een daling vanaf 2028 noemt?	De negatieve lasten van € 0,63 miljoen hebben een relatie met de toelichting gegeven bij punt 3 op pagina 83. In de negatieve lasten van € 0,63 miljoen zit een besparing van € 1,24 miljoen door de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Echter is de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage door het rijk weer een jaar uitgesteld naar 2028. Dit komt terug in de stijging van de kosten op taakveld 6.711 in 2027. Het uitstel van de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage en de besparing door de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage zijn voor 2027 niet op hetzelfde taakveld geraamd.
50plus	2	82-83	Huishoudelijke hulp (taakveld 6.711) De lasten voor huishoudelijke hulp stijgen van € 10,6 miljoen in 2026 naar € 11,9 miljoen in 2027 en dalen in 2028 weer naar € 10,6 miljoen (tabel 21, p. 82). De daling in 2028 is even groot als het voordeel van € 1,36 miljoen dat in de toelichting bij de eigen bijdrage Wmo voor 2028 wordt genoemd (p. 83, punt 3). Die toelichting verwijst naar taakveld 6.714. Welke volumegroei en welke prijsstijging liggen aan de stijging in 2027 ten grondslag? Kunt u de stijging in euro's uitsplitsen naar volume-, prijs- en overige effecten? Waardoor dalen de lasten in 2028 met € 1,36 miljoen? Hangt deze daling samen met de wijziging van de eigen bijdrage? Zo ja, waarom wordt dit voordeel in de toelichting gekoppeld aan taakveld 6.714, terwijl de daling zichtbaar is op taakveld 6.711?	De stelposten indexatie en volumestijging liggen ten grondslag aan de stijging in 2027. Het aandeel indexatie is € 1,5 miljoen en het aandeel volumestijging is € 0,7 miljoen. De daling van de lasten op taakveld 6.711 hangt samen met de herinvoering van de eigen bijdrage. De toelichting is gekoppeld aan de taakvelden 6.711 en 6.714..
50plus	3	84	Beïnvloedbaarheid lasten: Volgens figuur 31 is 81 tot 83 procent van de lasten van dit beleidsdoel niet beïnvloedbaar. De toelichting noemt als voorbeeld de lasten voor de Wmo (p. 84). Welke definitie van 'niet beïnvloedbare lasten' is bij figuur 31 gehanteerd? Kunt u per taakveld aangeven welk bedrag en welk percentage van de lasten niet beïnvloedbaar is en wat daarvan de reden is, zoals een wettelijke verplichting of een lopend contract?	In de leeswijzer (blz. 9-10) staat de toelichting op de beïnvloedbaarheid van de lasten. Alle taakvelden, behalve de taakvelden 6.91 en 6.92, zijn niet beïnvloedbaar. De reden is dat dit een wettelijke verplichting is. De taakvelden 6.91 en 6.92 zijn beperkt beïnvloedbaar.
50plus	4	80-81	Nieuwe vormen van begeleiding: In 2027 worden waakvlamcontact en groeps- en digitale begeleiding mogelijk gemaakt als nieuwe vormen van Wmo-begeleiding. Beide worden betaald uit de reguliere begroting (taakveld 6.71, p. 80 en p. 81). Welke financiële effecten (incidentele opstartkosten, structurele uitvoeringskosten en eventuele besparingen) zijn voor waakvlamcontact en voor groeps- en digitale begeleiding per jaar in de ramingen voor 2027 tot en met 2030 verwerkt? Op welke taakvelden zijn deze effecten verwerkt en op welke aannames zijn zij gebaseerd?	Deze effecten zijn nog niet verwerkt. Het betreft nieuwe vormen van Wmo-begeleiding, die in plaats van de reeds bestaande vormen van Wmo-begeleiding worden ingezet omdat deze beter aansluiten bij de vraag van de inwoner. De verwachting is dat de financiele effecten beperkt zullen zijn.
50plus	5	81-82	Scootmobielpools: In 2027 wordt gestart met ten minste twee scootmobielpools, betaald uit taakveld 6.60 (p. 81). De lasten op dat taakveld stijgen in 2027 van € 7,64 miljoen naar € 8,07 miljoen (tabel 21, p. 82). Welk deel van de stijging op taakveld 6.60 in 2027 komt door de scootmobielpools? Welke investerings- en exploitatiekosten zijn voor de pools geraamd, van welke levensduur en bezettingsgraad wordt uitgegaan, welke besparing ten opzichte van individuele verstrekkingen wordt verwacht en bij hoeveel gebruikers ligt het omslagpunt? Zijn deze berekeningen vastgelegd in een businesscase en kan deze aan de raad worden verstrekt?	De stijging op taakveld 6.60 in 2027 wordt niet veroorzaakt door de scootmobielpools. Er zijn geen investerings- en exploitatiekosten voor de pools geraamd. Over de aanbesteding inzet scootmobielpools hebben wij de raad geinformeerd in brief XS-26041409.2274.

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
50plus			Huishoudelijke hulp	
50plus	1		Wie ontvangt nu huishoudelijke hulp? Hoeveel inwoners ontvingen op de meest recente beschikbare peildatum in 2026 huishoudelijke hulp via de Wmo? Kunt u dit uitsplitsen naar leeftijd (jonger dan 65, 65 tot 75, 75 tot 85, 85 en ouder) en naar eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens? Hoeveel uren huishoudelijke hulp zijn naar verwachting over geheel 2026 hiermee gemoeid?	Voor cijfers met betrekking tot hulp bij het huishouden verwijzen wij naar waarstaatjegemeente: https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/gemeentelijke-monitor-sociaal-domein.
50plus	2	83-215	Wat verandert er per 1 januari 2029? In de programmabegroting is verwerkt dat huishoudelijke hulp per 1 januari 2029 niet langer als maatwerkvoorziening binnen de Wmo wordt verstrekt aan inwoners die dit zelf kunnen betalen. Voor inwoners die dat niet kunnen, is een vangnet voorzien (p. 83 en p. 215). Welke criteria voor toegang tot het vangnet zijn op dit moment bekend, waaronder eventuele inkomens- en vermogensgrenzen? Wanneer verwacht u duidelijkheid over de landelijke wet- en regelgeving?	Het is nog niet zeker hoe de huishoudelijke hulp aangepast wordt en dus hoe het vangnet eruit ziet per 1 januari 2029. Het kabinet werkt dit de komende tijd verder uit. De planning is om het wetsvoorstel in het derde kwartaal van 2027 aan de Tweede Kamer aan te bieden.
50plus	3		Hoe is het budget voor 2029 berekend? De lasten voor huishoudelijke hulp (taakveld 6.711) dalen van € 10,6 miljoen in 2028 naar € 3,7 miljoen in 2029 (p. 82). Volgens tabel 70 (p. 215) wordt vanaf 2029 € 8,6 miljoen uit het gemeentefonds genomen en ontvangt de gemeente € 2,6 miljoen voor de vangnetregeling. Daarnaast dalen de inkomsten uit eigen bijdragen met € 0,9 miljoen (p. 83). Is de raming voor 2029 afgeleid van de uitname uit het gemeentefonds (€ 8,6 miljoen minus € 2,6 miljoen voor de vangnetregeling) en de lagere eigen bijdragen (€ 0,9 miljoen), of van een prognose van de zorgvraag na 1 januari 2029? Kunt u de berekening toelichten?	De raming voor 2029 is afgeleid van de uitname uit het gemeentefonds en de lagere eigen bijdragen per 2029.
50plus	4		Van welk aantal cliënten en welke omvang van huishoudelijke hulp (in uren of arrangementen) gaat u bij de raming voor 2029 uit? Hoeveel van de huidige cliënten houden daarbij naar verwachting aanspraak op door de gemeente gefinancierde huishoudelijke hulp en welk deel daarvan is 65 jaar of ouder? Op welke aannames zijn deze aantallen gebaseerd? Is daarvoor een analyse gemaakt van het inkomen van de huidige cliënten in Haarlemmermeer, of is uitgegaan van landelijke gegevens?	De raming voor 2029 is niet afgeleid van een prognose van de zorgvraag na 1 januari 2029 en derhalve is er niet uitgegaan van het aantal clienten en de omvang van huishoudelijke hulp. Zoals eerder aangegeven is op dit moment niet duidelijk welke clienten er in 2029 gebruik kunnen maken van huishoudelijke hulp bekostigd door de gemeente.
50plus	5		Hoe is de bijdrage van € 2,6 miljoen voor de vangnetregeling verwerkt in de raming voor 2029? Kunt u dit bedrag uitsplitsen naar de geraamde kosten van huishoudelijke hulp, uitvoeringskosten en eventuele overige onderdelen en aangeven op welke taakvelden deze bedragen zijn geraamd?	De € 2,6 miljoen is geraamd voor 2029 op taakveld 6.711. Het is niet mogelijk om dit uit te splitsen naar de geraamde kosten van huishoudelijke hulp, uitvoeringskosten en overige onderdelen. Zie ook het antwoord op vraag 3.

<table>
<tr><th>Fractie</th><th>Fractie vraagnr.</th><th>Blz.</th><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>50plus</td><td></td><td></td><td>Afvalstoffenheffing en riool</td><td></td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>1</td><td>243-244</td><td>Tabel 89: hoeveel huishoudens vallen in 2026 onder elk van de tariefsoorten (standaardtarief, rolemmer 80 liter, rolemmer 140 liter, rolemmer 240 liter maatwerk, hoogbouw, wijken met ondergrondse inzameling)? Kunt u dit uitsplitsen naar eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens en naar huishoudens waarvan de belastingplichtige op 1 januari 2026 65 jaar of ouder was?</td><td>
<table>
<tr><th>Tariefsoort</th><th>Totaal aantallen</th><th>Eenpersoons</th><th>Meerpersoons</th><th>Ouder dan 65 jaar</th><th>Jonger dan 65 jaar</th></tr>
<tr><td>Standaardtarief</td><td>2.327</td><td>1.457</td><td>870</td><td>273</td><td>2.054</td></tr>
<tr><td>Rolemmer 80 liter restafval</td><td>34.938</td><td>8.649</td><td>26.289</td><td>12.787</td><td>22.151</td></tr>
<tr><td>Rolemmer 140 liter restafval</td><td>6.662</td><td>416</td><td>6.246</td><td>988</td><td>5.674</td></tr>
<tr><td>Rolemmer 240 liter restafval , alleen maatwerk</td><td>3.774</td><td>1.124</td><td>2.650</td><td>2.163</td><td>1.611</td></tr>
<tr><td>Hoogbouw, boven- en/of ondergronds inzamelen</td><td>8.759</td><td>5.340</td><td>3.419</td><td>3.593</td><td>5.166</td></tr>
<tr><td>Wijken met ondergrondse inzameling</td><td>11.762</td><td>3.397</td><td>8.365</td><td>3.037</td><td>8.725</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>68.222</td><td>20.383</td><td>47.839</td><td>22.841</td><td>45.381</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>2</td><td>243-244</td><td>Tabel 89: voor welke huishoudens geldt het standaardtarief van € 460,56 en waarin verschilt hun wijze van afvalinzameling van die van huishoudens in de hoogbouw, waarvoor hetzelfde tarief geldt?</td><td>Het standaardtarief wordt toegepast bij huishoudens waarvoor nog niet duidelijk is welk inzamelingsmiddel wordt gebruikt. In die gevallen wordt voorlopig het standaardtarief opgelegd en volgt eventueel achteraf een correctie op basis van informatie van Meerlanden. Daarnaast geldt dit tarief ook voor huishoudens waarvan het afval wordt ingezameld met 1100-liter rolcontainers.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>3</td><td>243-244</td><td>kunnen inwoners in hoogbouw en in wijken met ondergrondse inzameling op enige wijze kiezen voor een kleiner volume of een lager tarief?</td><td>Inwoners van hoogbouw of laagbouw met ondergrondse containers zijn gebonden aan het inzamelsysteem dat voor hun wijk of wooncomplex is vastgesteld. Anders dan bij huishoudens met een individuele rolemmer bestaat daarbij geen mogelijkheid om te kiezen voor een ander containervolume en een daarmee samenhangend tarief.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>4</td><td>243-244</td><td>waarom is het tarief in laagbouwwijken met ondergrondse inzameling (€ 528,60) hoger dan het tarief voor hoogbouw (€ 460,56) en voor een rolemmer van 80 liter (€ 435,84)? Kunt u de kostprijs per inzamelwijze toelichten?</td><td>De tarieven zijn gebaseerd op de hoeveelheid restafval die binnen een inzamelsysteem kan worden aangeboden. Systemen waarbij meer of onbeperkt restafval kan worden weggegooid hebben daarom een hoger tarief. Bij laagbouwwijken, veelal bestaande uit eensgezinswoningen, met ondergrondse inzameling wordt ervan uitgegaan dat er meer restafval vrijkomt dan bij flats- en appartementencomplexen. Het inzamelen en verwerken van restafval brengt hogere kosten met zich mee en is minder duurzaam dan gescheiden grondstoffen.</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>5</td><td>243</td><td>de afvalstoffenheffing stijgt in 2027 met 12,82%, volgens de begroting door een structurele stijging van de kosten van de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Kunt u deze stijging in euro's en procentpunten uitsplitsen naar autonome prijsontwikkelingen, volumeontwikkelingen, beleidskeuzes, toegerekende overhead en overige oorzaken? Kan het college daarbij tevens de toegerekende overhead van € 1,215 miljoen specificeren en aangeven welke verdeelsleutel hiervoor is toegepast?</td><td>
<table>
<tr><td>Indexatie voor afvalinzameling en verwerking Meerlanden</td><td>2.084.600</td><td>Prijsontwikkeling</td></tr>
<tr><td>herijking uniforme tarieven</td><td>515.000</td><td>Prijsontwikkeling</td></tr>
<tr><td>stijging aantal bijplaatsingen</td><td>287.000</td><td>Volumeontwikkeling</td></tr>
<tr><td>stijgende kosten door areaaluitbreiding</td><td>516.600</td><td>Volumeontwikkeling</td></tr>
<tr><td>Afgekeurd GFT dat moet worden verwerkt als restafval</td><td>177.000</td><td>Overige oorzaken</td></tr>
<tr><td>Toename kwijtscheldingen</td><td>70.000</td><td>Overige oorzaken</td></tr>
<tr><td>Doorbelasting personele kosten</td><td>282.700</td><td>Overige oorzaken</td></tr>
<tr><td>Vervallen investeringskosten shredderinstallatie bij het Afval Energie Bedrijf (AEB)</td><td>-822.700</td><td>Overige oorzaken</td></tr>
<tr><td>Diverse kleine posten</td><td>-37.200</td><td>Overige oorzaken</td></tr>
<tr><td>Totaal mutatie lasten</td><td>3.073.000</td><td></td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Totaal mutatie lasten</td><td>3.073.000</td><td>12,5%</td></tr>
<tr><td>Baten, exclusief heffingen</td><td>320.000</td><td>-22,7%</td></tr>
<tr><td>Overhead</td><td>395.000</td><td>48,1%</td></tr>
<tr><td>Compensabele BTW</td><td>467.000</td><td>10,1%</td></tr>
<tr><td>Totale mutatie lasten afvalstoffenheffing</td><td>4.254.000</td><td>14,8%</td></tr>
</table>
Door toename in het aantal belastingplichtigen komt de stijging per belastingplichtige niet op 14,8% uit, maar lager op 12,82%.

Er wordt 12,1 fte toegerekend aan de overhead waarbij er wordt uitgegaan van 1.375 uur per fte met een overheadtarief van € 73,- per uur, waardoor het bedrag aan ingerekende overhead uit komt op € 1,215 miljoen.
</td></tr>
<tr><td>50plus</td><td>6</td><td>243-244</td><td>Beschikt het college over gegevens of ramingen van de gemiddelde hoeveelheid huishoudelijk afval van eenpersoons-, tweepersoons- en grotere huishoudens, zo mogelijk uitgesplitst naar restafval en overige huishoudelijke afvalstromen? Zo ja, kan het college deze gegevens verstrekken en daarbij de gebruikte meetperiode en bron vermelden?</td><td>Er zijn geen gegevens beschikbaar van de gemiddelde hoeveelheid huishoudelijk afval per huishoudgrootte. De beschikbare monitoring van afvalhoeveelheden is gebaseerd op gemeentelijke totaalvolumes en inzamelstromen zoals geregistreerd door Meerlanden en landelijke statistieken van het CBS.</td></tr>
</table>

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
50plus	7	243-244	Wat is het geraamde verlies aan opbrengsten wanneer eenpersoonshuishoudens die het standaardtarief, het tarief voor hoogbouw of het tarief voor wijken met ondergrondse inzameling betalen, het tarief van een rolemmer van 80 liter betalen? Kunt u dit uitsplitsen naar deze tariefsoorten? Welk effect heeft dit bij een budgetneutrale uitwerking op de overige tarieven en welk bedrag zou bij dekking uit de algemene middelen nodig zijn?	Het geraamde verlies aan opbrengsten is € 0,5 miljoen wanneer eenpersoonshuishoudens die het standaardtarief, het tarief voor hoogbouw of het tarief voor wijken met ondergrondse inzameling betalen, het tarief van een rolemmer van 80 liter gaan betalen. Opgesplitst naar soort is dit € 0,04 miljoen voor het standaardtarief, € 0,13 miljoen voor het tarief voor hoogbouw of € 0,32 miljoen voor het tarief voor wijken met ondergrondse inzameling. Bij een budgetneutrale dekking stijgen de tarieven allemaal met 14,51% in plaats van met 12,82%. In euro is dit een extra stijging per tariefsoort volgens onderstaande tabel: *Tarief wijziging* Standaardtarief € *6,84* Hoogbouw, boven- en/of ondergronds inzamelen € *7,92* Wijken met ondergrondse inzameling € *6,84* Rolemmer 80 liter restafval € *6,60* Rolemmer 140 liter restafval € *8,76* Rolemmer 240 liter restafval , alleen maatwerk € *8,76* Bij dekking uit de algemene middelen is het bedrag gelijk aan het geraamde verlies van € 0,5 miljoen.
50plus	8	243-244	Is differentiatie van de afvalstoffenheffing naar huishoudgrootte juridisch en uitvoeringstechnisch mogelijk op basis van de Basisregistratie Personen? Kan Cocensus dit uitvoeren, welke eenmalige en structurele uitvoeringskosten zijn hiermee gemoeid en per welk belastingjaar zou invoering mogelijk zijn?	Tariefdifferentiatie op basis van huishoudgrootte is juridisch en technisch mogelijk. Dit systeem wordt in meerdere gemeenten in Nederland toegepast en kan onderdeel zijn van het lokale beleid. In Haarlemmermeer is het afvalstoffenheffingstarief gekoppeld aan het inzamelsysteem, waarbij huishoudens met een systeem waarin naar verwachting minder restafval aangeboden wordt een lager tarief betalen. Dit systeem past bij het huidige afvalbeleid dat gericht is op het verminderen van restafval. Er is geen officiële raming beschikbaar maar de verwachting vanuit Cocensus is dat een tariefsysteem op basis van huishoudgrootte vergelijkbare kosten met zich mee brengt als het huidige systeem.
50plus	9	242	wat zijn in 2027 de woonlasten (volgens de definitie van COELO) voor een eenpersoonshuishouden met een eigen woning en wat is de stijging ten opzichte van 2026?	Zoals aangegeven in figuur 4 op pagina 23 bedragen de gemiddelde woonlasten voor een eenpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.072. Voor 2026 bedroegen die gemiddeld € 984. De gemiddelde stijging is dan € 88, een stijging van 8,9%.
50plus	10	248	hoeveel huishoudens ontvingen in 2025 kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, hoeveel daarvan zijn eenpersoonshuishoudens en hoeveel hebben een belastingplichtige die op 1 januari 2025 65 jaar of ouder was? Beschikt het college, bijvoorbeeld op basis van de minimamonitor, over een raming van het aantal huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum dat geen kwijtschelding van de afvalstoffenheffing ontvangt? Zo ja, hoeveel huishoudens betreft dit?	Het totaal aantal huishoudens met kwijtschelding in 2025 bedroeg 2.105. Hiervan ging het in 1.263 gevallen om alleenstaanden. In de 2.105 huishoudens (inclusief éénpersoons) zijn 491 inwoners van 65 en ouder. De criteria voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen zijn wettelijk bepaald. En anders dan de criteria van onze bijstandsuitkeringen en of ons lokaal minimabeleid. Daarom is het niet mogelijk om de twee groepen één op één te vergelijken.

Fractie	Fractie vraagnr.	Blz.	Vraag	Antwoord
50plus	11	19	Tabel 1 (p. 19): hoe is het voordeel van € 1.236.000 uit de herberekening van de kostendekkendheid in 2027 verdeeld over de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges omgevingsvergunningen en welk deel betreft hogere toerekening van compensabele btw en overhead?	**Leges Omgevingsvergunningen** Overhead 201 BTW compensatiefonds 26 Overige mutatie -755 **Voordeel herberekening kostendekkendheid afval -528** **Afval** Overhead -395 BTW compensatiefonds -467 Overige mutatie -291 **Voordeel herberekening kostendekkendheid afval -1.153** **Riool** Overhead -79 BTW compensatiefonds 96 Overige mutatie 226 **Voordeel herberekening kostendekkendheid afval 243** **Overige herberekeningen leges en belastingen 202** **Totaal voordeel herberekening kostendekkendheid -1.236**